

422473, Республика Татарстан, Дрожжановский район, с.Матаки, ул.Колхозная, д.2

тел. (84375) 38-1-17, факс 38-1-18

ИНН 1617003243 КПП 161701001

Электронная почта: Matak.Drz@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

22 марта 2015ел

№4

Матак авыл жирлегендә
ижтимагый комиссия төзү турында
балигь булмаганнар эшләре буенча

«Балигь булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрдәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Матак авыл жирлегенә Уставы нигезендә балигь булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалауны булдырмау, социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләр белән профилактик эш уздыру максатларында карар бирәм:

1. Матак авыл жирлегенә балигь булмаганнар эшләре буенча ижтимагый комиссиясе турында нигезләмәне нигезендә расларга 1 нче кушымта.
2. Матак авыл жирлегенә балигь булмаганнар эшләре буенча ижтимагый комиссия составын төзүгә һәм расларга (2 нче кушымта).
3. Мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә һәм Чүпрэле муниципаль районы сайтында авыл жирлегенә бүлегенә урнаштырырга дигән әлегә карар.
4. Әлегә карарның үтәлешен тикшереп торуну үземдә калдырам.

Татарстан республикасы Чүпрэле районы
Матак авыл жирлегенә башлығы.

В.М.Михайлов

НИГЕЗЛӘМӘЛӘР БЕЗНЕРШЕНЛЕКЛӘР БУЕНЧА КОМИССИЯЛӘРЕ КҮРСӘТМӘСЕ
МАТАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ

Гомуми нигезләмәләр

1. Балигъ булмаганнар эшләре буенча Ижтимагый комиссия (алга таба - ОКДН) балигъ булмаганнарның хокукларын яклау системасының коллегияль органы булып тора, аларның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл жирлегендә (алга таба - авыл жирлеге).

2. ОКДН үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен норматив актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм норматив хокукый актлары, Чүпрәле муниципаль районы жирле үзидарә органнарының хокукый актлары, шулай ук әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) белән житәкчелек итә.

3. ОКДН эшчәнлегендә законлылык, демократизм, балигъ булмаганнар белән гуманлы мөгамәлә, гаиләгә ярдәм итү һәм аның белән үзара хезмәттәшлек принципларына, алынган мәгълүматның конфиденциальлегенә үтәлгән килеш, балигъ булмаганнарга индивидуаль якин килү, балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозган өчен вазыйфай затларның һәм гражданның жаваплылыгын тәмин итү принципларына нигезләнә.

4. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр «Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 10 октябрдәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән күрсәткечләрдә кулланыла.

Әлеге Нигезләмә максатлары өчен түбәндәге төшенчәләр кулланыла: балалар (балигъ булмаганнар) - 18 яшькә житмәгән затлар, 18 яшькә житкәнче никахлашкан эмансипацияләнгән балигъ булмаганнар һәм затлардан тыш;

күзәтүчесез - балигъ булмаган, аны тәрбияләү, ата-аналар яисә башка законлы вәкилләр яисә вазыйфай затлар тарафыннан укыту һәм (яисә) матди карап тору бурычларын үтәмәү яисә тиешенчә үтәмәү нәтижәсендә үз-үзен тотышын контрольдә тоту;

караучысыз - күзэтүчесез, яшәү урыны һәм (яисә) тору урыны булмаган;

социаль куркыныч хәлдә булган балигъ булмаган зат - күзэтүчесезлек яисә сукбайлык аркасында аның тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч тудыручы йә аны тәрбияләүгә яисә матди карап торуга таләпләргә җавап бирми торган шартларда булган зат йә хокук бозуны яисә жәмгыятькә каршы гамәлләр кыла;

социаль куркыныч хәлдәге гаилә - социаль куркыныч хәлдәге балалары булган гаилә, шулай ук балигъ булмаганнарның ата-аналары яисә башка законлы вәкилләре аларны тәрбияләү, укыту һәм (яисә) матди карап тору буенча үз бурычларын үтәмәгән яисә аларның үз-үзләрен тотышына тискәре йогынты ясаган яисә алар белән кырыс мөгамәләдә булган гаилә;

балалар белән рәхимсез мөгамәлә - баланың физик, психик, сексуаль көчләнүнең барлык рәвешләре, аның ата-анасы яки башка законлы вәкилләре тарафыннан балаларның ихтыяжларын санга сукмау, баланың сәламәтлегенә, үсешенә һәм (яисә) абруена зыян китерерлек яисә зыян китерерлек гамәлләр рәвешендә чагыла;

индивидуаль профилактик эш - социаль куркыныч хәлдәге балигъ булмаганнарны һәм гаиләләрне вакытында ачыклау, шулай ук аларның социаль-педагогик реабилитациясә һәм (яисә) алар тарафыннан хокук бозуларны һәм жәмгыятькә каршы гамәлләр кылуны кисәтү буенча эшчәнлек;

жирлек - шәһәр яисә авыл жирлеге;

балигъ булмаганнарның күзэтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау - балигъ булмаганнарның күзэтүчесезлегенә, сукбайлыгына, хокук бозуларына һәм жәмгыятькә каршы гамәлләренә ярдәм итә торган сәбәпләрне һәм шартларны ачыклауга һәм бетерүгә юнәлдерелгән социаль, хокукий, педагогик һәм башка чаралар системасы;

балигъ булмаганнарның булуы тыела торган урыннар - Федераль закон белән билгеләнгән һәм (яисә) әлегә Закон нигезендә билгеләнгән урыннар, аларда булу балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакий үсешенә зыян китерергә мөмкин;

балигъ булмаганнарның булуы чикләнә торган урыннар - Федераль закон белән билгеләнгән һәм (яисә) әлегә Закон нигезендә билгеләнгән урыннар, аларда балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакий үсешенә зыян китерүне кисәтү максатларында төнлә балигъ булмаганнарның ата-аналарын (аларны алмаштыручы затларны) озатмыйча төнлә булуы, шулай ук балалар катнашында чаралар үткәрүче затларны тоту тыела;

ата-аналарны алмаштыручы затлар - балигъ булмаган затның законлы вәкилләре, шулай ук балигъ булган туганнары һәм балигъ булган, балигъ булмаган баланы телдән яисә язма рәвештә белдерелгән ата-анасы (законлы вәкилләре) ризалыгы белән яисә кушуы буенча озата баручы башка затлар;

төнлә - вакыт аралыгы 22 сәгатътән 6 сәгатъкә кадәр аралыгында

5. ОКДН авыл жирлеге Уставы нигезендә төзелә.

6. ОКДН карала торган мәсьәләләр нәтижеләре буенча карарлар кабул итә.

7. ОКДН үз эшчәнлегендә балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе белән хезмәттәшлек итә (алга таба - КДН һәм ЗП).

II. ОКДНның максаты һәм төп бурычлары

8. ОКДН балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген, хокук бозуларын кисәтү, балигъ булмаганнар һәм социаль куркыныч хәлдәге гаиләләр белән индивидуаль профилактик эш башкару эшендә КДН һәм ЗПга ярдәм күрсәтү максатыннан төзелә. ОКДН төп бурычлары түбәндәгеләр:

1) балигъ булмаганнарны тәрбияләү, матди карап торы бурычларын үтәмәгән һәм (яисә) аларның үз-үзләрен тотышына тискәре йогынты ясаучы йә алар белән кырыс мөгамәләдә торучы ата-аналарны яисә башка законлы вәкилләрне ачыклау;

2) жирлектә балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны, алкоголизмны, наркоманияне һәм башка тискәре күренешләрне кисәтү;

3) жирлектә балалар белән рәхимсез эш итү фактларын ачыклау һәм кисәтү;

4) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау эшен оештыруда КДН һәм ЗП ярдәмен күрсәтү;

5) жирлектә балаларның хәленә кагылышлы мәсьәләләр буенча КДН һәм ЗП мәгълүмат бирү.

III. ОКДН вәкаләтләре

10. ОКДН түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) жирлектә балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау чараларын оештыруда һәм үткәрүдә катнаша;

2) балаларга йөрү тыелган урыннарда, шулай ук төнлә балаларга ата-аналары яисә башка законлы вәкилләрне озатмыйча йөрү тыелган урыннарда балаларны ачыклау буенча рейдларда катнаша;

- 3) күзәтүчесез, сукбай балаларны, балигъ булмаганнарны һәм социаль куркыныч хәлдәге гаиләләрене, шулай ук системалы рәвештә уку дәрәсләрен үткәрүче балигъ булмаганнарны ачыклау буенча рейдлар уздыруда катнаша;
- 4) балигъ булмаганнарга алкоголь продукциясен һәм тәмәке әйберләрен сату фактларын ачыклау буенча рейдларда катнаша;
- 5) балигъ булмаганнарның яшәү урыны буенча ялын оештыруны, гомуми белем бирү, мәдәни-агарту учреждениеләрендә, башлангыч һөнәри белем бирү учреждениеләрендә балигъ булмаганнарның тәрбияви-профилактик эшенең торышын тикшереп тора;
- 6) үзенең утырышларында балалар тәрбияләү белән шөгыйльләни торган ата-аналарны яисә башка законлы вәкилләрене, шулай ук мәгариф учреждениеләрендә системалы рәвештә дәрәсләр уздыра торган сукбайлык яратучы балигъ булмаганнарны тыңлый;
- 7) балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозуның ачыкланган фактлары турында КДН һәм ЗП мәгълүмат бирә;
- 8) ачыкланган саен «Социаль куркыныч хәлдәге гаиләләрене һәм балигъ булмаганнарны исәпкә алу һәм мониторинглау» мәгълүмат системасының «сигнал картасын» тутырлар;
- 9) КДН һәм ЗП йөкләмәләрен үти;
- 10) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау мәсьәләләре буенча ижтимагый оешмалар, партияләр, хәрәкәтләр, дини оешмалар, педагогик һәм ата-ана коллективлары үзара хезмәттәшлек итә һәм үз эшенә җәлеп итә.

IV ОКДН төзү тәртибе

11. ОКДН җирлек башлыгы карары белән барлыкка килә.
12. ОКДН эшчәнлегенә ижтимагый башлангычларда гамәлгә ашырыла.
13. ОКДН турындагы нигезләмә, аның санлы һәм шәхси составы җирлек башлыгы тарафыннан раслана. 14. ОКДН составына ОКДН рәисе - җирлек башлыгы, ОКДН секретаре һәм ОКДНның башка әгъзалары керә.
15. ТКДН составына җирле үзидарә органнары вәкилләре, авыл җирлегенә Советлар депутатлары, мәгариф оешмалары, мәдәният учреждениеләре, сәламәтлек саклау учреждениеләре, җәмәгать оешмалары вәкилләре, эчке эшләр органнары хезмәткәрләре, ата-аналар комитетлары әгъзалары һәм балигъ булмаганнар белән

эшләү тәҗрибәсе булган башка гражданныр керә. ОКДН составының саны кимендә 5 кеше булырга тиеш.

V ОКДН эшен оештыру

17. ОКДН балигы булмаганнарға карата жирлектә үткәрелә торган индивидуаль профилактик чараларны гамәлгә ашыруда КДН һәм ЗП ярдәмен күрсәтә:

1) иректән мөхрүм итү урыннарыннан азат ителгәннәр; шартлы рәвештә хөкем ителгәннәр яисә иректән мөхрүм итүгә бәйле булмаган жәза чараларына; жәмәгать йә административ йогынты чараларын куллану яисә амнистия аркасында жинаять жаваплылыгыннан азат ителгәннәр; жинаять жаваплылыгына тартылуучылар; жинаять жаваплылыгына тартылуучылар; жинаять жаваплылыгы килә торган яшькә житкәнче ижтимагыт куркыныч эш башкарганнар; ябык типтагы махсус гомуми белем бирү учреждениеләреннән (махсус мәктәпләр, ПТУ спец) кайткан затлар;

2) даими рәвештә спиртлы эчемлекләр, наркотик һәм токсик матдәләр кулланучы административ хокук бозганнар;

3) үз белдеге белән 16 яшькә кадәрге гаиләдән яисә махсус укыту-тәрбия учреждениеләреннән үз белдеге белән китүчеләр;

4) хокукка каршы юнәлештә гамәлләр кылган, әмма жинаять яисә административ законнар нормаларына эләкмәгән затлар;

5) мәгариф учреждениеләрендә системалы рәвештә үткәрүче дәресләр;

6) әнисе (әтисе) РФ Жинаять кодексының 82 статьясы тәртибендә жәза үтүне кичектергән гаиләләрдә тәрбияләнүчеләр;

7) балаларға йөрү тыелган урыннарда, шулай ук төнлә балаларға йөрү тыелган урыннарда ачыкланган.

18. Үзенең утырышларында тыңлый:

1) балигы булмаганнарны тәрбияләү, карау бурычларын үтәмәгән һәм (яисә) аларның үз-үзләрен тотышына тискәре йогынты ясаучы яисә алар белән рәхимсез мөгамәләдә торучы ата-аналарның яисә башка законлы вәкилләрен;

2) балигы булмаганнарның ата-аналары яисә башка законлы вәкилләре

19. КДН һәм ЗПга тәкъдимнәр кертә:

1) балигы булмаганнарның жәйге ялын оештыру буенча;

2) балигы булмаганнар белән индивидуаль профилактик эш башкару буенча;

3) балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлегенә һәм жәмгыятькә каршы торышына китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү буенча.

20. Социаль куркыныч хәлдәге гаиләләргә рейдлар оештыра һәм үткәрә.

21. Социаль куркыныч хәлдәге гаиләләрне КДН һәм ЗПга тапшыру өчен тикшерү актлары төзи.

22. Жинаять-башкарма инспекцияләре тарафыннан оештырылган рейдларда, балигъ булмаганнарны жәмгыятьтән изоляциясез тикшерүдә, шулай ук аларның яшәү урыны буенча һәм жәмәгать урыннарында РФ Жинаять кодексының 82 нче маддәсе тәртибендә жезаны кичектереп үтәүдә катнаша.

23. Нигезләмәнең 17 пункттында саналган балигъ булмаганнарның гаиләләренә һәм гаилә бәхетсезлегенә иртә стадиясендә булган гаиләләренә социаль паспортларын алып бара.

24. Балигъ булмаганнар һәм ата-аналар арасында хокукый белемнәрне пропагандалау эшендә катнаша

VI. ОКДН эшчәнлегә тәртибе

26. ОКДН эшчәнлегә бер елга планлаштырыла.

27. ОКДН рәисе раслаган елга эш планы КДН һәм ЗПга жибәрелә.

28. ОКДН утырышлары кирәк саен үткәрелә, ләкин аена бер тапкырдан да ким түгел.

29. Утырышларга ОКДН эгъзасы булмаган башка затлар чакырылырга мөмкин.

30. Әгәр анда эгъзаларының гомуми санының яртысыннан да ким булмаган өлеше катнашса, ОКДН утырышы тулы хокуклы. Карала торган мәсьәләләр буенча ОКДН карары комиссия утырышында катнашучыларның гомуми саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. ОКДН эгъзасы, комиссия карары белән килешмичә, ОКДН карарына язма рәвештә аерым фикер беркетергә хокуклы.

31. ТКДН утырышы көн тәртибе утырыш башланыр алдыннан рәис тарафыннан 3 көннән дә соңга калмыйча билгеләнә. ОКДН утырышы көн тәртибендә күрсәтелгән булырга тиеш:

1) сорау номеры;

2) мәсьәләнең исеме;

3) сорау кем тарафыннан инициацияләнгән.

32. ОКДН эгъзалары комиссия утырышында катнашырга тиеш. Өлкән сәбәп буенча комиссия утырышында катнашу мөмкинлеге булмау турында ОКДН эгъзасы, булмау сәбәпләрен күрсәтеп, ОКДН рәисенә алдан ук хәбәр итә.

33. Утырышны ОКДН рәисе үткәрә.

34. ОКДН утырышы беркетмәсе утырыш вакытында башкарылган язмалар (стенограммалар) нигезендә, докладларның һәм чыгышларның тезислары, белешмәләр һәм башка материалларның эзерләнгән тезислары нигезендә төзелә.

35. ОКДН утырышлары вакытында язмалар, материаллар жыю һәм беркетмә текстын эзерләү ОКДН секретарена йөкләнә.

36. Беркетмәдә түбәндәгеләр күрсәтелергә тиеш:

- 1) утырышны уздыру датасы һәм урыны;
- 2) чакырылган затларны ОКДН шунда катнашучы эгъзаларының составы;
- 3) карала торган материалларның эчтәлегә;
- 4) материалларны карау өчен әһәмияткә ия затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, саны, ае, еллыгы һәм туган урыны, яшәү урыны, эшләү яисә уку урыны, шулай ук материалларны карау өчен әһәмияткә ия башка белешмәләр;
- 5) утырышта катнашучы затларның аларга хокукларын һәм бурычларын аңлатуы турында белешмәләр;
- 6) билгеләнгән тәртиптә булмаган затларга хәбәр итү турында белешмәләр;
- 7) белешмәләр, чыгышлар, аналитик материаллар;
- 8) башкарма комитетында үтәүне башкару вакытын һәм вакытын үтәүне җаваплы затларны күрсәтеп, карар кабул итү турында белешмәләр.

37. ОКДН карарлары йомгаклау документы булып тора, язмача рәсмиләштерелә һәм ОКДН рәисе тарафыннан имзалана.

38. ОКДН карарлары тиешле органнарга, учреждениеләргә, ижтимагый оешмаларга чаралар күрү өчен жиһәрелә.

VII. ОКДН рәисе, ОКДН секретаре вәкаләтләре

VIII. ОКДН башка эгъзалары

39. ОКДН рәисе:

- 1) ОКДН эшчәнлегенә җитәкчелек итә;
- 2) ОКДН утырышында хәлиткеч тавыш хокукына ия катнаша;

- 3) ОКДН эгъзалары арасында вазыйфаларны бүлэ;
- 4) утырышны уздыру датасын билгели;
- 5) ОКДН утырышы көн тэртибен раслый;
- 6) ОКДН утырышында рэислек итэ, яисэ ОКДН эгъзасына аседание уздыруны йөкли;
- 7) ОКДН эше планын раслый;
- 8) ОКДН эше планының үтэлешен тикшереп тора;
- 9) ОКДН утырышларында кабул ителгән карарларга кул куя;
- 10) элге Нигезлэмэдэ каралган башка мәсьэлэлэрне хэл итэ.

40. ОКДН секретаре:

- 1) ОКДН утырышы көн тэртибен формалаштыра;
  - 2) ОКДН утырышында хэлиткеч тавыш хокукына ия катнаша;
  - 3) ОКДНның агымдагы эшен планлаштыруны, балигъ булмаганнарның күзэтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау планнарын төзүне оештыра;
  - 4) ОКДН эшен алып бара;
  - 5) ОКДН эшчәнлеге мәсьэлэлэр һәм жирлектэ яшәүче балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфэгатылэрен яклау мәсьэлэлэр буенча органнар, учреждениелэр, жәмэгать оешмалары белэн мәгълүмати алмашу оештыра;
  - 6) КДН һәм БМО ЖҮнэ үткэргән эш нэтижэлэр турында айлык мәгълүмат бирүне тээмин итэ;
  - 7) КДН һәм МБ ЖП жаваплы сэркатибенэ ОКДН буйсынуындагы территориядэ уздырыла торган КДН һәм МБ ЖП күчмэ утырышын оештыруда ярдэм итэ:
- 7.1) ОКДН эгъзаларына сорауларда карала торган утырыш датасы турында хэбэр итэ;
- 7.2) карала торган мәсьэлэлэр буенча гражданнырны чакыруны тээмин итэ;
- 8) социаль куркыныч хэлдэге балигъ булмаганнарны һәм гаилэлэрне ачыклау, балигъ булмаганнарның күзэтүчесезлеге сэбэплэрен һәм шартларын ачыклау буенча оператив эш оештыра;
  - 9) ТКДНның кабул ителгән карарларының үтэлешен тикшереп тора.

41. ОКДН эгъзалары:

- 1) ОКДН рәйсе йөкләмәләрен үтиләр;
- 2) ОКДН утырышларының көн тәртибенә сораулар кертү буенча үз тәкъдимнәрен кертәләр;
- 3) ОКДН утырышында хәлиткеч тавыш хокукына ия катнаша;
- 4) жирлектә профилактика чараларын оештыруда һәм үткәрүдә катнаша, шул исәптән юл хәрәкәте иминлегенә инспекциясе инспекторы, әлегә административ участка беркетелгән участок уполномоченные белән берлектә, балаларны йөрү өчен тыелган урыннарда, шулай ук ата-аналары яисә башка законлы вәкилләре озатмыйча төнлә балаларга йөрү тыелган урыннарда балаларны ачыклау буенча рейдларда катнаша.

Состав Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Матак авыл
жирлегенәң балигы булмаганнар эшләре буенча ижтимагый комиссиясе

Комиссия рәисе:

Матак авыл жирлеге башлыгы - Михайлов Валерий Михайлович

Комиссия секретаре: Директор тәрбия мәктәпләре эш урынбасары ;

Комиссия әгъзалары : - Ермолаева Марина Ивановна (киләшү буенча)

Мәктәп директоры: Мердеев Виталий Петрович (киләшү буенча)

Участковый УП: Михайлов Анатолий Михайлович , (киләшү буенча)

СДК директоры : Унькина Елена Григорьевна , , (киләшү буенча)

Хисаметдинов Фәнис Рафаил улы (киләшү буенча)